

Kultuuriministri 31. detsembri 2018. a määruse nr 25 „Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse kultuuriministri 31. detsembri 2018. a määruse nr 25 „Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord“ 22. oktoobril 2023. a jõustunud redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 19.10.2023, 5.

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Eelnõuga kaasajastatakse ja muudetakse tingimusi, mis varasemalt ei olnud määruse tasandil piisava selgusega sätestatud või mille täpsustamine on õigusselguse huvides oluline, et tagada meetme parem rakendatavus.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Eesti Filmi Instituudi (edaspidi *EFI*) tootmisosakonna juht Viola Salu (e-post viola@filmi.ee, telefon 627 6000), ja Kultuuriministeeriumi õigus- ja varahaldusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224), kes tegi eelnõu juriidilise ekspertiisi.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest punktist.

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse § 10 lõiget 7, mille kohaselt ei arvestata edaspidi stsenaariumitoetust projekti edasisel finantseerimisel arendustoetuse hulka, kuid arvestatakse tootmistoetuse hulka. Arendusperiood on filmitootmises väga oluline. Toetuse taotlejate projektide arenduseelarved on kasvanud. Näiteks on osade filmide arenduseelarve 200 000 eurot, kuid maksimaalne eraldatav arendustoetus 50 000 eurot projekti kohta. Kui stsenaariumitoetus arvestatakse arendustoetuse hulka, nagu seni on määruse järgi tehtud, on arendustoetus filmitootjale filmi arenduseks veelgi väiksem (kui stsenaariumitoetus on 10 000 eurot, siis maksimaalne arendustoetus on 40 000 eurot). Muudatusega jääb endiselt kehtima reegel, et arendustoetus arvestatakse projekti edasisel finantseerimisel tootmistoetuse hulka ja EFI maksimaalne kogupanus mängufilmi kohta on 900 000 eurot.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse § 11 lõike 1 punkti 1. Muudatusega ühtlustatakse erinevate toetuste taotluste menetlustähtajad. Muudatusega hõlmatud toetuste kategooriates on taotluste arv kasvanud ligi 50% ja 40 kalendripäeva ei ole piisav nende menetlemiseks. Liiga suurt töömahtu piiratud ajaraamis on probleemina välja toonud taotluste hindajad, kes ei jõua taotlusi 40 kalendripäeva jooksul läbi vaadata ja hinnata. Muudatusega võrdsustatakse stsenaariumi-, arenduse-, vähemuskaastootmise ja animafilmi toetuse taotluste menetlemise aeg 50 kalendripäevaga sarnaselt tootmistoetusega. Taotluste arv on viimases viies taotlusvoorus olnud järgnev.

Taotlusvoor	Taotluste arv 2022. a kevadel	Taotluste arv 2022. a sügisel	Taotluste arv 2023. a kevadel	Taotluste arv 2023. a sügisel	Taotluste arv 2024. a kevadel

Stsenaariumi arendus ja mängufilmi arendus	17	30	19	19	34
Vähemuskaastootmine	8	13	7	12	19
Animafilmi arendus- ja tootmine	14	9	14	16	14

Eelnõu punktiga 3 muudetakse määruse § 19 lõiget 14 selliselt, et senisele kohustusele esitada EFI-le koos tootmistoetuse lõpparuandega filmi kümme DVD-d lisandub võimalus esitada filmi fail ka muus formaadis. Kuna DVD-de valmistamine on tehnoloogia hääbumise tõttu komplitseeritud, siis plaanib EFI 2025. aasta jooksul võtta kasutusele viisi, mis võimaldab toetuse saajal esitada film muus failivormingus. Vastav failiformaat lepitakse tootjatega kokku 2025. aasta jooksul.

Eelnõu punktiga 4 muudetakse määruse § 19 lõiget 16 eelnõu punktis 3 toodud põhjusel. Muudetav säte kohustab subtiitrite ja kirjeldustõlke toetuse saajat lõpparuandlusele lisama filmi eestikeelsete subtiitrite ja vaegnägijate eestikeelse kirjeldustõlkega DVD. Muudatus lubab filmi faili edaspidi esitada EFI poolt heaks kiidetud failiformaadis.

Eelnõu punktiga 5 muudetakse määruse § 21 punktiga 21 ning täpsustatakse dokumentaalfilmi ja lühianimafilmi tootmistoetuse saaja kohustusi. Muudatus näeb ette, et dokumentaalfilmi või lühianimafilmi tootmistoetuse saaja võib dokumentaalfilmi või lühianimafilmi teha üldsusele kättesaadavaks ka voogedastusplatvormil ühe aasta jooksul peale projekti tootmistoetuse lõpparuande kinnitamist EFI poolt. EFI tootmistoetuse abil valmivad erinevad dokumentaalfilmid, mille vaatajad on erinevates vanustes ja tarbivad sisu vastavalt sihtrühma harjumustele. Üha enam valmib filme, mis leiavad oma vaataja voogedastusplatvormil, mistõttu kohustuslik kinolinastus ei ole mõistlik. Lühianimafilmi formaat sobib kinodes linastumiste asemel paremini voogedastusplatvormidele ja televisiooni.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Eelnõu mõjud

Eelnõus kajastatud määruse muudatused on seotud selle rakendamise käigus esile kerkinud probleemidega. Määruse muutmine võimaldab paremini korraldada toetuste taotluste menetlemist. Toetuse saajate jaoks muutuvad toetuse tingimused lihtsamaks ning arvestavad mh ka tehnika arengut. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Eelnõu rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu rakendamisega täiendavaid tulusid ega kulusid ei kaasne.

6. Eelnõu jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras ehk kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu koostöölastamine ja huvirühmade kaasamine

Eelnõu esitatakse koostöölastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks MTÜ-le Eesti Kinoliit, Eesti Filmitööstuse Klaster MTÜ-le, Eesti Dokumentalistide Gild MTÜ-le ja Eesti Animatsiooni Liit MTÜ-le.